

Information om FINNSAM

Postgironr Sverige 646 27 77-1
Postgironr Norge 0826 0282 663

Kassör och adresslista:

Tor Eriksson, Lövestagatan 20, 703 56 ÖREBRO
Tel: (0)19-12 08 84 tor_eriksson@hotmail.com

Hemsidesansvarig:

Christer Nilsson, Ulvsbygatan 24 B, 654 64 KARLSTAD
Tel: (0)54-21 60 22 (e-post: christer.nilsson@karlstad.se)

Skogsfinska bibliografien samt släktnamnsgruppen:

Lars-Olof Herou, Gästgivaregatan 12, 771 53 LUDVIKA
Tel: (0)240-169 60 (e-post: loherou@hotmail.com)

Ledningsgrupp 1998

Mellannorrland (s-k) Maud Wedin, Bergalid 3, 791 32 FALUN
Tel: (0)23-228 64 (maud.wedin@telia.com)

Gävle-Dala Maths Östberg, Östra Kyrkbyn 41, S-822 91 ALFTA
Tel: (0)271-101 68

Bergslagen K-G Johansson, Saxhyttan 3619, 712 94 GRYTHYTAN
Tel: (0)591-193 20

Orsa Finnmark (suppl) Ingemar Gustavsson, Blåtryvägen 9, 794 33 ORSA
Tel: (0)250-412 96

Tiveden Lena Gribing, Anderstorp, S-695 94 FINNERÖDJA
Tel: (0)584-202 86 (lena.gribing@laxa.mail.telia.com)

Värmland Arne Vannevik, Box 207, S-685 25 TORSBY
Tel: (0)560-712 84 (a.vannevik@tordata.se)

Grue Birger Nesholen, Gruetunet Museum, N2260 KIRKENÄR
Tel: 629-4373 15 (gruetunet.museum@east.no)

Åsnes/Törberg Rolf Rønning, N-2433 HERADSBYGD
Tel: 624-165 67

FINNSAM INFORMATION

Årgång 5 Nr 1 - mars 1999

Sista året på detta millenium ser ut att bli ett riktigt bra finnbygdsår. Vi har en mängd spännande aktiviteter att se fram emot i våra olika finnbygdsområden. Närmast har vi förstås FINNSAM.s vårkonferens i Ljusnarsberg. Sedan kommer en del spännande kurser anordnade av Mitthögskolan. Mer info om sommararrangemangen kommer i nästa utskick i juni. Missa inte manusstopp; i slutet av maj för nr 2/99. Ta även en titt då och på vår hemsida (www.finnsam.org) som regelbundet uppdateras.

Med detta utskick bifogar vi även en färsk adresslista. Kolla så att din adress stämmer. Meddela vår kassör, Tor Eriksson, om något är fel.

Mars 1999 Maud Wedin

Detta nummer innehåller:

- * Rapport från vinterkonferensen i Helsingfors 14-17 januari 1999
- * Aktuella kurser på Mitthögskolan
- * Program & anmälning för vårkonferensen i Ljusnarsberg 28-30/5
- * Skogfinnene som nasjonal minoritet i Norge
- * Kassören & web-mastern har ordet
- * Blänkare; Höstkonferensen i samarbete med Mitthögskolan 26-29/8
- * Ekonomisk rapport
- * Blänkare om sommaraktiviteter
- * Nyheter från Torsby Finnkulturcentrum & Finnskogsmuseet
- * Lars-Olof Herous svedjefinska bibliografi. Maud Wedins databas över skogsfinska ortnamn i södra och mellersta Norrland
- * Info om FINNSAM 1999

**Rapport från FINNSAM:s konferensresa till Helsingfors
i samarbete med Genealogiska Samfundet i Finland
Riksarkivet & SKS**

14-17 januari 1999
av Maud Wedin

Torsdag 14 – söndag 17 januari var vi ett gäng FINNSAM:are som drabbade den finska huvudstaden. Målet var att besöka arkiv, museum samt lyssna på föredrag och, inte minst, att umgås förstås.

Vi avreste från Stockholm på torsdagkväll med Viking Line och fick en rivstart på konferensen med några bok- och projektpresentationer. Lars-Olof Herou berättade om ”Strövtåg i Ludvika”, en bok om Ludvikatrakten som har den goda smaken att till hälften handla om finnmarkerna. Bosse Hansson berättade om sin artikel i Tunum som behandlar finnbebyggelsen i Borlänge med omnejd. Arne Vannevik presenterade några nya böcker som kommit ut i Värmland. Han berättade även några utdrag ur böcker och artiklar som behandlar Gottlund och hans stöder av dokument ur svenska arkiv. Lars Lundin hakade på och berättade om sina mer positiva intryck av Gottlund samt om sin bok ”I Gottlunds fotspår”. Lars presenterade även sin nya bok som behandlar uppteckningar gjorda i Lostrakten av Imber Nordin-Grip. Den bygger även på en roman som Imber skrev och som ger mycket personliga speglingar av människor och miljöer.

Christer Nilsson redogjorde för planerna som Arne Östman har på att ge ut en bok om Gustava-bygden i nordöstra Värmland. Folke Johansson beskrev planerna på ett framtida turistprojekt kring sjön Grannäsen på Bollnäs Finnskog.

Sedan intog vi en god (och riklig) middag, varvid några fick matslag och somnade ganska omgående. Andra fortsatte med en svängom på dansgolvet, där vår ende norske deltagare, Henry Pelsholen, visade att det inte bara är i skidspåret som norrmännen är överlägsna, utan även i dansens virvlar.

Den skogsfinska bibliografin

Du kan nu beställa litteraturförteckningar på det Du är intresserad av. Vill du veta vad som finns skrivet om finnbyarna i din hemsöcken, trolldom, svedjebbruk, ortnamn, byggnadsskick? Allt är sökbart i min databas över litteratur om den skogsfinska kulturen. Jag kan skraddarsy litteraturlistor enligt Ditt önskemål. Databasen omfattar ca 8.400 poster om den skogsfinska kulturen i såväl Sverige som Norge.

Hör av dig för mer information och priser till: **Lars-Olof Herou, Gästgivaregatan 12, 771 53 LUDVIKA. Tel 0690-169 60 (bostad)**

Lars-Olof Herous skogsfinska bibliografi är även utgiven på CD-ROM i samproduktion med Mitthögskolan och FINNSAM. Du som har viss datorvana samt dator med CD-station kan köpa en egen CD.

Beställning Mitthögskolan, TUR, Margareta Wolf, 871 88
HÄRNÖSAND, Tel: 0611-860 87 Fax 0611-861 70
Kostnad 100:- inkl porto

Under våren kommer en CD-rom med

**Maud Wedins databas över de
skogsfinska ortnamnen
i södra och mellersta Norrland**

CD:n är utgiven av **Mitthögskolan**
i samarbete med **FINNSAM**
med stöd från **Kempestiftelserna**

Upplysningar: Maud Wedin
Tel 023-228 64 maud.wedin@telia.com

Torsby Finnkulturcentrum

Finnskogsmuseet i Skräddrabo

Täcker alla Skandinaviens finnbygder

Bygdegården i Skräddrabo

söder om Alfta/Edsbyn, längs väg 294

Museet visas

juni & augusti: alla helger

juli: alla dagar

Eller efter överenskommelse, tel 0271-101 68

Hjärtligt välkomna

Maths Östberg

På fredagmorgon blev det en snabb sväng till hotellet Cumulus Seurahuone med bagaget innan det var dags att besöka Riksarkivet. På Riksarkivet blev vi välkomnade av Kari Tarkiainen. Här anslöt sig till konferensgruppen Tuula Eskeland, Helsingfors och Gabriel Bladh, Universitetet i Joensuu. Båda har doktorerat på Finnskogen. Vi fick även förstärkning från Rautalampi av bibliotekarie Paula Jantunen och Seija Vuorimaa.

Pertti Vuorinen, Jussi Kuusanmäki, m fl presenterade mycket spännande material som finns i arkivet, bl a Gottlunds digra material och Richard Gothes samling. Vi fick också bekanta oss med diverse längder, där vi kan finna material om t ex 1500-talets Savolaxinvånare. Vi fick även en guidning genom det stora arkivhuset med Pertti Hakala som ciceron. Hans Berglund, som till vardags är stadsarkitekt i Ludvika, var lätt lyrisk över arkitekturen på Riksarkivhuset. Efter lunch blev det tid en stund för egen forskning. Vi hann förstås inte titta igenom allt som var intressant, men nu vet vi åtminstone var vi ska leta nästa gång vi åker till Helsingfors för att forska i arkiven.

Lagom till kaffet var vi inbjudna till SKS arkiv. Generalsekreterare Urpo Vento tog emot och hälsade välkommen. Sedan presenterades några av de samlingar som handlar om svedjefinnar, t ex Kettunens material och Kärkis samlingar. Därefter berättade Maija Hirvonen om det Gottlunds-material som finns i SKS arkivsamlingar.

Därefter var det dags att besöka Vetenskapernas Hus, lokaler som disponeras av föreningar för möten och föreläsningar. Under tecknad presenterade en inbjudan till höstens FINNSAM-konferens i Härnösand, som kommer att arrangeras 25-29 augusti tillsammans med kulturgeograferna på Mitthögskolan i Härnösand samt Viksjö hembygdsförening. Bosse Hansson berättade därefter om hur man kan följa en skogsfinsk släkt från dess utvandring från Lievestuore till Orsa Finnmark och därifrån vidare till Söre Osen i Norge. Det var ett mycket intressant föredrag som dessutom ackompanjerades av vackra diabler. Leif Mether, från Genealogiska Samfundet i Finland, gav oss värdefulla råd om källor och metoder för att forska om 1500-talets skogsfinnar. Avslutningsvis berättade Christer Nilsson om vår hemsida som nu haft 1500 besökare. Arbetet med att lägga in infor-

mation om skogsfinnarnas historia, svedjebbruk, språk, byggnader mm är under upparbetande. De flesta artiklar är klara, men det behövs fortfarande en del korrekturläsning innan de kan läggas ut på nätet.

Kvällen fortsatte sedan på restaurang Tango, där vi åt middag, innan vi vandrade hemåt mot hotellet. Vi bodde på ett verkligt bekvämt hotell mitt emot järnvägsstationen.

På lördagmorgon fick vi en god frukost i hotellets vackra matsal. Därefter åkte Anita Vannevik och Inga-Greta Lindblom för att hälsa på familjen Sailo. Nina Sailo gjorde många byster och reliefer som föreställer personligheter från Värmlands Finnskogar. Lars Lundin och Kerstin Hallonqvist grep sig an uppgiften att titta igenom samlingarna på Universitetsbiblioteket. Vi andra besökte Runebergs Antikvariat, där vi togs emot av Andrew Eriksson, som fick en bråd tid med att leta i sitt lager efter alla möjliga och omöjliga böcker åt oss. Några fynd blev det som vanligt! David-Reino Svensson hittade bl a några böcker som kan tänkas komma till nytta för fortsatta teaterprojekt på Loses.

Nästa anhalt var konstmuseet Ateneum, där en guide tog emot och visade oss något av Finlands äldre konst, bl a bilder ur Kalevala gjorda av Gallen-Kallela och naturligtvis svedjebbruksmålningen av Järnefält. Det är alltid intressant att få följa med en kunnig guide som kan berätta om såväl konstnärer som tolkning av konstverk.

Efter lunch hälsade vi på Genealogiska Samfundets i Finland bibliotek. Leif Mether, som även hjälpt oss med arrangemangen i Finland, visade oss runt bland alla intressanta artiklar och böcker. Vår hemsida ligger på deras server, så vi tog oss även en titt på webben. Efter en god kopp kaffe och piroger och någon timmes intressanta fördjupningar bland hyllmetrarna var det dags att säga hej och tack till Leif, hämta bagaget och ge sig iväg till färjan.

På färjan samlades vi i konferensavdelningen och fick en trevlig stund tillsammans innan vi försvann till olika aktiviteter. Det blåste rätt rejält, så några valde middagsbordet medan andra gick direkt till

---

SOMMARAKTIVITETER – BLÄNKARE

Mottiland arrangerar en finnkulturvecka

3 – 11 juli 1999

**Med temadagar bl a i Valsjön/Sörnaggen,
Furuberg, Kölsjön, Naggen och Tjärnsjön**

Kontaktperson Anders Thyr 0652-410 28, 410 41
e-post: barbroles@algonet.se

**Gävle Dala Finkkultur
ordnar byavandringar och hemvändardagar
under sommaren 1999**

Kontaktperson Siv Tillsjö 0246-910 10
e-post: sti@telia.com

Finnskogsteatern i Loses

**Missa inte sommarens teater
på Bollnäs Finnskog**

SAVOLAKS – SVEDJERÖK

31 JULI – 15 AUGUSTI

Info och bokning: 0278 – 820 06, 820 39

Finnkulturdag

**Lördag 7 augusti
Timbonäs-Långnäs Byalag**

Kontaktperson Edith Hellberg 0565 – 450 12

kojs. Ett gäng tappra herrar med Gunnar Hult i spetsen tog sig an nattklubben och höll FINNSAM:s fana högt till framemot midnatt.

På söndagmorgon åt vi en stadig frukost på färjan och vi tog adjö av varandra efter en (som vanligt) mycket trevlig FINNSAM-konferens.

Aktuella kurser på Mitthögskolan

Seminarium om ”Skogsfinnarna i södra och mellersta Norrland”

Tema: Grundkurs om skogsfinnarna med inriktning mot turism

Tid: 9-10 april 1999

Plats: Någonstans i Mottiland (Hälsingland/Medelpad)

Info: Maud Wedin, tel 023-228 64, maud.wedin@telia.com

Kostn: Självkostnadspris

Anm: Senast 26 mars, till Maud Wedin, Bergalid 3, 791 32 FALUN

Svedjefinnarna i Norden III: Skogsfinnarnas språk & migration

Tid: Kursstart 18-20 juni 1999

Plats: Mitthögskolan i Sundsvall, 13.00 Samling i receptionen

Tid: Studieresa v 31 augusti 1999

Plats: Estland

Kostn: Ingen kursavgift. Deltagarna betalar större delen av studieresan

Info: Margareta Wolf, tel 0611-86 087, Margareta.Wolf@tur.mh.se

Finnbygdskonferens i samarbete med FINNSAM & Viksjö hbf

Tid: 26-29 augusti 1999

Se blänkare i detta utskick

FINNSAM:s vårkonferens i Ljusnarsberg 28-30 maj 1999

Välkommen till FINNSAM:s vårkonferens sista helgen i maj 1999. Liksom förra våren äger konferensen rum i Örebro län. Då höll vi till i länets södra del. I år har turen kommit till den norra delen där Ljusnarsberg är mötesplats. Ljusnarsberg är en bygd med en omfattande finninvandring som har satt djupa spår i kommunens historia. Vi kommer att bo på Gillersklacks fritidsanläggning men hålla till mycket i centrala Kopparberg. Det bjuds även på ett par utflykter främst till torkhus som rior och bastur. Anledningen till att vi lägger tonvikten på dessa hus är att det finns så många torkhus kvar i Ljusnarsberg. Konferensens tema är därför byggnadsvård. Så här ser programmet ut i sin helhet:

Fredagen den 28 maj

- 11.00- Samling på Gillersklacks fritidsanläggning för inkvartering
- 12.00 Lunch.
- 13.00 En färd till torkhus (helt eller delvis bevarade) i södra Ljusnarsberg. Vi samåker i egna bilar.
- 17.30 Middag serveras på Gillersklack.
- 19.00 Samling i Ljusnarsbergs församlingshem, där Birger Nesholen visar bilder på de finska byggnadstyperna rior, rökstugor och rökbastur.
- 20.30 Eventuell diskussion om bevarandet av torkhus i Ljusnarsbergs kommun. Fredagskvällens program i församlingshemmet är även öppet för allmänheten. Sedan återfärd till Gillersklack för övernattnig.

Lördagen den 29 maj

- 08.00 Frukost på Gillersklack.
- 09.00 Vi besöker Ljusnarsbergs kyrka, med den finska bibeln från 1642. Nya Kopparbergs Bergslags Hembygdsförening visar oss runt bland hembygds museerna i Kopparberg.

Ekonomisk
Rapport
2

- 11.30 Inkvartering för nyanlända på Gillersklack. Lunch
- 12.30 En rundresa med buss bland torkhus och platser med finsk anknytning omkring Kopparberg och Ställdalen. Vi dricker kaffe någonstans efter vägen.
- 18.00 Middag på Gillersklack. Ljusnarsbergs kommun presenteras.
- 20.00 Hembygdsföreningen visar oss hembygdsgården Södra Finnfall. Det är en välbevarad bergsmansgård från 1650-talet med bl.a. en rökstuga. Sedan återfärd till Gillersklack

Söndagen den 30 maj

- 08.00 Frukost på Gillersklack. Sedan avresa därifrån
- 09.30 Samling i Ljusnarsbergs församlingshem där Folke Vennberg, Storå berättar om människor och miljöer i "Linde Finnmarks södra del".
- 10.30 Kaffe
- 11.00 Hembygdsföreningen skildrar den tidiga finska bosättningen i Ljusnarsberg.
- 12.00 Lunch
- 13.00 FINNSAM-konferensens vårmöte med ärenden och kaffe.
- 16.00 Avslutning

Konferensen arrangeras av FINNSAM i samarbete med Nya Kopparbergs Bergslags Hembygdsförening.

Anmälan om deltagande i FINNSAM:s vårkonferens i Ljusnarsberg skall vara inne senast 14 maj. Använd bifogade talong.

Anmälan och frågor till Tor Eriksson, tel. 019-12 08 84
Adress: Tor Eriksson, Lövstagatan 20, 703 56 Örebro.
E-post adress: tor_eriksson@hotmail.com

Preliminära konferensavgifter:

Fredag-söndag utan logi ca 550 kronor
Lördag-söndag utan logi 350 kronor

Kassören har ordet

Du som inte har betalat utskicksavgiften till FINNSAM, gör det nu. Nästa FINNSAM-info går bara ut till dem som har betalat avgiften.

Inbetalningen sker med bifogat inbetalningskort. Observera att avgiften är 110:- för 2 år, 1999-2000. Avgiften betalas således vartannat år för att förenkla administrationen.

Är du osäker, kan du se på den bifogade adresslistan om du har betalat eller inte.

Glöm inte att fylla i

⇒ **NAMN, ADRESS, TELEFONNUMMER**

på inbetalningskortet

Fyll även i om du vill ha dina intresseuppgifter på FINNSAM:s hemsida. Vi måste ha ditt medgivande innan vi kan lägga ut information på nätet.

Tor Eriksson

Kassör

019-12 08 84

tor_eriksson@hotmail.com

Web-mastern har ordet

För att våra medlemmar lättare ska kunna hålla kontakten emellan utskick och konferenser har vi lagt upp en **sändlista** för FINNSAM på vår hemsida **www.finnsam.org**. Med hjälp av e-post och sändlistan skickas frågor och inlägg till alla som har anmält sig till denna **postningslista**.

Man anmäler sig till sändlistan genom att skicka ett meddelande (subscribe finnsam) till e-postadressen postlist@genealogia.fi. Mer information finns på webben, www.finnsam.org, under sändlista i huvudmenyn. Sändlistan FINNSAM upprätthålls i samarbete med Datateknik för släktforskning som också är värdar för våra webbsidor.

Välkomna att delta!

FINNSAM:s höstkonferens

I samarbete med Mitthögskolan och Viksjö Hembygdssförening

26-29 augusti 1999 i Härnösand/Viksjö

Höstens konferens kommer att bli mer omfattande än vanligt. Mitthögskolan går in som samarbetspartner och därmed får vi möjlighet att ordna en rad spännande föredrag och studiebesök under konferensdagarna

Pris: ca 1000:- inkl konferensavgift, mat, logi och studieresa

Info: Maud Wedin, 023-228 64   maud.wedin@telia.com

Margareta Wolf, 0611-860 87   Margareta.Wolf@tur.mh.se

Preliminärt program

Torsdag 26 augusti

Föredrag med

- anknytning till Mellannorrland

- tema skogsfinnarna i Finland, historia, erämarker & jämförande studier

Välkomstmiddag med finsk-ugrisk musik

Fredag 27 augusti

Föredrag med

- tema skogsfinsk identitet, Ingermanland & Delaware

Studiebesök ev på landsarkivet och läns museet

Kalevalakväll med finska piroger och kalja

Lördag 28 augusti

Studieresa hela dagen; Höga kusten, Kramfors, Grange och Viksjö finnmarker. Mottilunch. Finsk kväll med "laatikko" och visor

Söndag 29 augusti

Presentation av aktuella FINNSAM-projekt; skogsfinska ortnamn samt savolaxiska släktnamn. Finnskogsföredrag med favoriter i repris; byggnadsskick, svedjebbruk, markanvändning & lagstiftning

FINNSAM:s höstkonferens

Mer utförligt program kommer i nästa FINNSAM-utskick i juni